

Danes zjutraj je prišel eksekutor k načelniku ter sekvestiral kroj. Sel je na ravnanje v sobo, da ga odnese. In veste, kaj Vam povem, da še celo »vantveljo«, katero rabijo naši načelniki, da se jih praveže za trebuh na drog pri telovadbi, je hotel odnesti — pomislite!

Johana: Torej je načelnik brez kroja, in kar je najvažnejše za telovadbo, brez »vantvelje«.

Zofa: No rečem Vam, da kmalu bi bil, ali so hitro vsi hišni zložili 52 K, ter tako odpravili sivega eksekutorja.

Johana: Kaj bi začel načelnik, tudi če bi eksekutor kroj odnesel, ni še taka reč, ali če bi mi odnesli »vantveljo«, katera je neizogibna pri vrtenju na drogu, ta bi pa res bila lepa ali se bi lahko drugi smejali. Joj, Joj!

Zofa: Ne kričite tako glasno, da bi nas kdo ne slišal, saj veste, da danes je polno različnih ljudi. Sedaj pa moram iti hitro tudi gospodu nuncu naznanit, torej, z bogom Johana, ter o tem molčite, da ne zvejo naprednjaki!

Iz tolminskega okraja.

Nemški Rut. — (Pomanjkanje vode.)

— Pri nas ni take suše, kakor je drugod, ali vendar trpimo na pomanjkanju vode.

Temu je vzrok nekaj glavarstvo, največ pa nekdo drugi. Dokazi k tej trditvi sledijo: Ker vsako leto tukajšnji studenec vode vsahne, so razni požrtvovalni gospodje preskrbeli od države podporo, da se napravi vodovod. Napravljen je bil načrt tako, da se pri starem studencu napravi rezervoar in to je nasvetoval naš podžupan. Ta načrt bi ne bil slab, ko bi star studenec nikdar ne vsahnil. Zato so pa drugi trezno misleči možje napravili prošnjo na glavarstvo, da bi se napeljalo vodo iz Granta. V Grantu je namreč močen studenec tako, da bi vode še preostajalo za obe občini. Grantarji so sedaj napravili tak vodovod, da ga malo katera vas ima takega, vsi se veselijo, ko imajo tako komodno. Ali pridimo k stvari o načrtu. Ko so neki napredni možje napravili prošnjo na glavarstvo, da bi se napeljalo vodo iz Granta, je naš podžupan v svoji zagrizenosti šel tako daleč, da je ukazal kopati in iskati vrelec v suhem hribu za vasjo. Glavarstvo je en čas branilo to brezuspešno delo nadaljevati, ali končno se je vendar vklonilo zahtevi podžupana. In kaj imamo sedaj od tega kopanja? Same stroške, katerih je približno 1000 K in drugega nič. Spomladi, ko se je sneg taja, je res priteklo iz one jame, kjer so kopali, nekaj vode, sedaj pa nič več. Tistokrat je »Primorski List« pisal, da se bo lahko mlelo na njej, meljite sedaj, ko ni več snega. Ko je prišla voda iz jame, je rekel podžupan: »Sedaj smo preskrbljeni z vodo, ali mi bomo sami delali, ne bomo dali podjetniku kakor Grantarji! Ti ubogi Alojzi! Ali se spominjaš, kaj so pred kratkim domači napravili pri nekem delu? Gospod podžupan, ali ni Vaša krivda, da smo brez vode? Ko bi v svoji zagrizenosti ne bil oviral načrta iz Granta, bi mi sedaj imeli vodo, kakor jo imajo Grantarji. Ali ni to v nebovpijoča krivica, da morajo ljudje že dva meseca voziti vodo iz Granta? Kaj pa pravi živina? Vsa je mršava postala, ker nima dovolj vode. Nekemu kmetu je poginila krava, ker je pila ono vodo, kjer so kopali. Ker je bila žejna, je pogoltnila vse, kar ji je prišlo v usta in vsled tega je poginila. Ko so to kravo razmesarili, je rekel nek klerikalec, da se liberalci krivijo, da je poginila. O ti vboji siromak na duhu. Zato ker so zavedni možje delali na to, da bi bila vas preskrbljena z vodo, so krivji, da je sedaj ni. Ali je pa sedaj voda pri starem studencu, ne, je ni čeravno je en dan deževalo, in ker je ni, od kje bi jo vzeli, da bi jo napeljali v rezervoar. Seve Hanzov Jaka jo ima dovolj, ko ubogemu revežu, kateri je voljan plačati kolikor bi stalo, vrže skaf od cevi ko pride točit. Jaka, ali je samo Vaša voda? To je krščanska ljubezen. Ko bi kateri naprednjakov tako napravil, bi imel »Novi Čas« takoj poln list le zmerjanja. Klerikalcem pa je vse dovoljeno. Ne zvrčate krivde na nas, da ni vode. Tu smo navedli dokaze, kdo je kriv. Pozivljamo slavno županstvo in glavarstvo, da samo vzame to stvar v roke in nam preskrbi vodo. Več občanarjev.

Družba sv. Cirila in Metoda.

Za božičnico nove šole na Blanči. — Neimenovani gospod X. daruje 20 kron za prvo božičnico otroškega vrta na Blanči. Ivala lepa gospodu, ki se je prvi spomnil slovenske dece v novi šoli. Upajmo in želimo, da dobi kmalu posnemalcev, ki njemu enako vedo ceniti pomen šole na ogroženi točki mesta. Denar hrani predsednik moške podružnice.

V spomin 20. sept. 1908. — G. d. čna Anica Šteh daruje Ciril-Metodovi družbi K 1 — v spomin 20. 9. 1908.

Za družbo sv. Cirila in Metoda daruje g. dr. Ernest Dereani K 10 v spomin 20. septembra 1908.

Otvoritev Narodne šole na Blanči.

Jutri bode seja deželnega šolskega sveta, kjer se končno reši to šolsko vprašanje.

Blagoslovljenje šolskih prostorov se bode vršilo v **nedeljo 24. t. m. predpoldne**; šolska maša bode v **ponedeljek dopoldne**; **redni poduk prične isti dan popoldne**.

Natančnejši vspeled priobčimo v sobotni številki.

Naročajte, ponudite, zahtevajte in pijte samo

Tolstovrško slatino,

ki je edina slovenska ter najboljša zdravilna in tiamizna kislina voda. Od vsakega zabaja plača podjetje v narodne namene 50 vin., kamor naročnik določi. — **Naslov: Tolstovrška slatina, pošta Guštanj, Koroško, kjer je tudi gostilna, letovišče in prenočišče.**

Svoji k svojim! Svoji k svojim!
Zastopstvo in zaloga za Goriško
PETER GRUDEN — Stolni trg št. 9.

Domače vesti.

S prihodnjo številko uvedemo v list stalno rubriko politične glose, na kar opozarjamo svoje p. n. gg. naročnike in čitatelje.

Sestanek trgovskih sodrušnikov. — Danes zvečer ob 8^{1/2} bo sestanek trgovskih sodrušnikov v dvorani hotela pri »zlatem jelenu«. Vabljeni so vsi tovariši.

Osebnosti. — Na vseučilišču v Čikagi je promoviral doktorjem vsega zdravilstva Marij Krmptič. »Slovenec« je poročal, da je g. dr. M. Krmptič Hrvat, ali resnica je ta, da se čuti Slovenca. Hodil je v ljudsko šolo v Gorici, v Trstu je absolvirjal gimnazijo kot Slovenec.

Naš rojak g. Rudolf Ples, nadporočnik v 61. pešpolku v Temešvaru, je imenovan poveljnikom avstroogrške posadke na turškem otoku Ada-Kaleh.

Dijakov na gimnaziji v Gorici je letos — 1037.

Prenapolnjena slovenska prva razreda na tukajšnji gimnaziji. — Razreda sta prenapolnjena. V enem je 82 učencev, v drugem menda 70. Na vsak način treba otvoriti še en razred za slovenske učence. Če jih je 82 v razredu, kakšne uspehe naj dosežejo profesorji! Pa je zopet križ, ker manjka šolskih prostorov.

Pač zadnji čas je, da se odpomore pomanjkanju šolskih prostorov. Vlada mora prav resno vzeti v pretres vprašanje šolskih poslopj v Gorici ter ukreniti, kar treba, da v doglednem času dobimo potrebna šolska poslopja. Vsi poklicani faktorji, na delo v to svrho!

Potreba slovenskih paralelek na realki v Gorici. — Realca v Gorici je še vedno samo nemški zavod. Število Slovencev na tem zavodu je bilo pred časom sicer majhno, potem pa je narastlo, toda primerno bi bilo, ako bi se otvorile na realki slovenske paralele. Sedaj gre vse v gimnazijo, ker se odpirajo slovenski razredi. Gimnazija pa bi se razbremenila, ako bi dobili na realki slovenske paralele. Pa tudi potrebno je, da bi se več Slovencev posvetilo študijam, katerim je podlaga realca. Koliko je tu še kruha, katerega je do sedaj tuji! — Dolžnost poslancev in

vseh drugih v to poklicanih činiteljev je ta: delati neumorno na to, da pridemo drugo leto do slovenske paralele na realki v Gorici!

Argentinsko meso iz Trsta v Benetke. — Med včerajšnjimi brzovojnimi vestmi se nahaja tudi ta-le: »Ker ni bilo mogoče dobiti dovoljenja za uvoz argentinskega mesa, se je parnik »Francesco«, ki je dne 9. t. m. pripil s 300 tonami argentinskega mesa, dne 15. t. m. odpeljal v Benetke. Meso je prodano v Švico. Deloma se odpravi meso od latje naravnost v Švico, deloma se ohrani v beneških hladilnicah. Iz Argentine so naznanjene še nadaljne pošiljave. Do konca leta se ima pripeljati še okrog 24.000 metrskih stotov argentinskega mesa v Trst«.

Torej v Švico! V Avstrijo ne sme. Avstrijsko revno ljudstvo sme imeti samo skomine, ko jedo drugod meso!

Razpis štipendij. — Razpisuje se štipendij v znesku 600 kron ustanove Nj. ekscelence deželnega glavarja grofa Franca Coronini-Cronberg, ustanovljene v spomin na štiridesetletnico vladanja Nj. V. presvitlega cesarja Franca Jožefa I. Za ta štipendij se morejo potegovati ubožni dijaki, obiskujoči visoko šolo (vseučilišče, tehniko, visoko kmetijsko šolo), ki so pristojni v pokneženo grofovino Goriško in Gradiško, brez razlike veroizpovedanja in narodnosti. S potrebnimi spričevali opremljene prošnje naj se predložijo deželnemu odboru do **31. oktobra 1911**.

Vlada in draginja. — Neki sodrušnik graške »Tagespošte« je imel pogovor z visokim aktivnim državnikom in ga je izpraševal, kaj misli vlada ukreniti proti draginji. Ta državnik je pripovedoval, da hoče uvesti čimprej sporazumno z mesti obširno aprovizacijsko akcijo, da se kolikor mogoče omeji prekupovanje. Na Dunaju se n. pr. cena zelenjavi od 2. po noči do podrobne prodaje ob 6. zjutraj podraži za več kakor 100 odstotkov. Storit se imajo koraki, da se nabavijo velike množine krompirja po ceni. Tudi nakup žita se mora urediti, pa tudi nadzorovati. Poročevalec je vprašal državnika tudi zaradi mesa in se je razvil sledeči dvogovor: Državnik je dejal: »Pogajanje z Ogrsko bo bližnje dni končano. Nikakor ne izdam preveč, če povem, da se bo pod naslovom »Tudi argentinskega?« — »Gotovo, tudi argentinskega.« — »A v kakšnih množinah?« — »To se še ne more določiti s številkami. Ali vlada se bo ozirala na tiste množine, ki jih bodo mesta naznanila kot potrebne.« — »Do kdaj je pričakovati te korake?« — »Najdalje do 5. oktobra, ko se snide parlament.«

Debela laž iz Gorice v »Jutru«. — Iz »Trgovsko-obrtnega društva« v Gorici je bil poslan dopis v ljubljansko »Jutro« ter je zagledal beli dan danes 21. sept. Nerazumljivo nam je, da se ta dopis obreza tudi ob »Sočo«, rekoč: — »Čitajte letošnjo »Sočo« št. 67., glasilo slovenskih goriških naprednjakov, ki vabi slovenske odjemalce k Lahom in judom... To trdit, izšlo iz omenjenega društva, imenujemo **navadno laž**, ker je laž in nič drugega. O tej reči še spregovorimo. — Osebnost žaljenja v dopisu nas ne dosega! To naj vzamejo prizadeti na znanje.

Razpis štipendijev. — Razpisujeta se dva deželna štipendija po 600 kron, ustanovljena od deželnega zbora s sklepom z dne 10. septembra 1888. v spomin 40. letnega vladarstva Nj. V. presv. Cesarja Franca Jožefa I. Deležiti se morejo te ustanove dijaki, sinovi očeta rojenega, stanujočega in pristojnega v tej grofiji, slušatelji na avstrijskem vseučilišču, na tehnikah ali na višem poljedelskem zavodu, skozi vsa leta visokošolskih študij, držeč se obstoječih postavnih predpisov. Prošilci naj podajo svoje vloge podpisane deželnemu odboru do **31. oktobra 1911**. Naj jim priložijo dokazila o rodu, pristojnosti, o premoženjskih razmerah dotičnih družin, o tem, da so vpisani na kakem izmed navedenih učilišč in dosedanjem napredovanju. Deželni odbor.

Lepo slovensčino znajo pri tukajšnji okrajni bolniški blagajni. — Neki obrtnik v Gorici je dobil od okrajne bolniške blagajne tako-le pismo:

»Z ozirom na Vaše cenj. z dne: 13/9 t. l., skaterim naznanjate izbris iz okrajne bolniške blagajne (sledi ime), se Vam sporoča da, delajoč on ne na svoj račun, on mora biti vpisan pri bolniški blagajni, ker

tej podvrženosti so izključni isti, na račun katerih ena obrt je ustanovljena, zategatelj v raznih slučajih eden lahko ima obrtniško koncesijo, in v tem nič manj biti podvržen zavarovanju proti bolezni. Iz okrajne bolniške blagajne Gorica, 19. septembra 1911 Voditelj: G. Tuntar«

Pred kratkim je trdilo vodstvo okrajne bolniške blagajne v nekem »popravku« v »Soči«, da ima ljudi, ki znajo imenitno slovensko. Imenitnost znanja slovensčine pri omenjeni blagajni se zrcali iz ponatisnjenega pisma z dne 19. t. m.!

»Zveza jugoslovanskih železniških uradnikov« je imela v Ljubljani v tork zborovanje, ki je bilo jako dobro obiskano. Navzoč je bil tudi ljubljanski državnozbornski poslanec dr. Ravnihar. Sprejeta je bila taka-le resolucija: Na shodu, sklicanem po D. I. Z. U. v Ljubljani, hotel ilirija, dne 19. septembra 1911 zbrano uradništvo državne in južne železnice izjavlja, da mu je vsled neprenehoma rastoče draginje pri vseh najpotrebnejših življenjskih potrebah vrejeno gospodarsko življenje popolnoma nemogoče; zahteva zato soglasno z vsem organizovanim železničarstvom Avstrije, da uprava železnice nemudoma ukrene vse potrebno, da se gmotni položaj železniškega uradnika zdatno in trajno poboljša; izraža vodstvu D. I. U. v Trstu svoje popolno zaupanje, mu naroča da sporazumno z vsemi nacionalni koalicijski združenimi žel. organizacijami deluje na končno ugoditev vseh potom spomenice železniški upravi predloženih zahtev, in svečano izjavlja, svojo neomajno solidarnost z vsem avstrijskim železničarstvom.

Za potnike na Turško. — Vsled odloka e. kr. ministerstva notranjih del z dne 17. avgusta 1911 št. 26453 daje politična oblast na znanje sledečo informacijo: »Ker nastanejo potnikom na Turško, ako se ne morejo izkazati s potnim listom vidranim od turške oblasti, izdatni stroški, — naj si vsak potnik na Turško omisli preje od turškega konzulata v tuzemstvu potrebno potrditev na potnem listu.«

Zajcev letos ni tako mnogo, kakor druga leta. Po njihvali se čisto naleti na zajčka, ki je poginil vsled suše in vročine, ker ni imel primerne hrane.

Izpuščena iz zaporov. — V Krmini so bili aretirali dva gospoda, po imenu Peschiera in Benussi, ker so ju sumili, da sta ukradla tamkajšnji poštni urad. Sedaj sta puščena oba na svobodo. Tatove iščejo pa jih ni najti niser.

Ples v Gabrijah. — Fantje v Gabrijah priredijo v nedeljo 24. t. m. javni ples. Pričakujejo obilne udeležbe.

Ples bo na dvorišču g. Nusdorfer.

Sokolski vestnik.

Občni zbor tel. društva »Sokol« v Prvačini se ne bode vršil, kakor prvotno naznanjeno, dne 24. t. m. ampak dne 25. t. m. ob 7. uri zvečer v Sokolskem domu.

Žveza narodnih društev.

Br. kmet. društvo »Ljak« na Vogerskem priredi svojo veselico v nedeljo dne 24. t. m. s sledečim vspeledom: 1. P. Hugolin Sattner: »Na planine«, poje domači možki zbor; 2. »Rožici«, poje domači mešan zbor; 3. J. Aljaž: »Triglav«, poje domači možki zbor; 4. Nastop Sokolov iz Prvačine in Volčedrage: a) nastop naraščaja z zastavicami, b) proste vaje članov, c) skupine naraščaja. 5. Ples. Med posameznimi točkami in pri plesu svira Sokolska godba iz Prvačine. Veselica se vrši na vrtu g. Jos. Rubbia. Vstopnina k veselici 20 v.; sedeži I. vrste 40., II. vrste 20 v. Začetek ob 4. uri popoldne.

Trgovsko-obrtna in gospodarske vesti.

Znižanje železniških tarifov. — Železniško ministerstvo je odredilo 50% znižanje tarifov za prevoz krompirja, zelenjave in sočivja; potem tudi za sirk in otrobe.

Bojkot pivovarnam. — Gostilničarji v Inomostu so sklenili bojkotirati one pivovarne, ki hočejo podražiti pivo.

Trgovsko-obrtno društvo za Goriško. — Okrožnica: Trgovci, obrtniki! Podpisano Trgovsko-obrtno društvo se obrača do Vas v sledeči nujni zadevi: Predpogoj vsemu napredku goriških Slovencev je ustvaritev močnega in zdravega trgov-

skega in obrtnega stanu. To mora biti naš prvi in glavni cilj, ki ga je mogoče doseči z združenimi močmi v skupnem delu. Sedaj ko je slovenski živelj v Gorici dokazal, kako moč ima v rokah — izid zadnjih državnoborskih volitev — priča to jasno, da je potrebno, da stojimo v vrsti mož ob možu, rame ob ramenu in da si drug drugemu pomagamo. Nobenega koraka nazaj, marveč pogumno naprej! Trgovsko-obrtno društvo si je nadelo važno nalogo glasnika trgovcev in obrtnikov v Gorici. Skrbelo bo za interese svojih članov, posredovalo med njimi in varovalo njihove koristi na splošno. Vsak naj pripomore k večjemu uspehu našega dela in k napredku trgovskega in obrtnega stanu in z njim slovenskega življa v Gorici. Da dosežemo to, je pred vsem neobhodno potrebno, da se osebno poznamo. V ta namen se bodo vsi šli redni sestanki odbora vsako soboto (izvzemši praznikov) ob 8. uri zvečer v društvenih prostorih, ulica sv. Ivana, številka 7 na dvorišču, h katerim se vsi p. n. člani uljudno vabijo, da se isti vsakokrat prav mnogobrojno udeležijo. Tudi taki trgovci, obrtniki, sotrudniki, kateri niso še člani društva, so dobrodošli. Stanovski zdravo! Za Trgovsko-obrtno društvo: Josip Kerševani, t. č. predsednik. Peter Gruden, t. č. tajnik

Politični pregled.

Nizeavstrijski deželni zbor je bil otvorjen včeraj. Med spisi je došlo več interpelacij o nedeljskih dogodkih na Dunaju. V teh se graja vlado, da ni imela potrebne energije pri teh dogodkih, Steiner zahteva potrebna sredstva za povračilo škode. Namestnik baron Bienenrth je zavračal trditve, da bi vlada hotela porabiti izgrede v zasledovanje političnih s. otrov. Vojaštvo in redarstvo je storilo kar človeško možno. Izgredov v Otakringu ni bilo mogoče predvideti. Izgredi pa niso sredstva za rešenje vprašanja draginje. Vlada bo postopala najstrožje, ako bi se izgrede ponovili. — Deželni zbor je po obširni debati sprejel predlog, da se poziva vlada, naj odškoduje vse, ki so trpeli dne 17. t. m. vsled nasilstev kako škodo na lastnih ali zdravju.

Dobro so si privoščili bivšega trg. ministra Weisskirchnerja. Heilinger je rekel, da za ljudstvo ni storil on nič, samo dve dobri penziji si je preskrbel: na magistratu 21.800 K in pa še ministersko penzijo.

Novi vojni minister. — Za vojnega ministra je imenovan vitez Auffenberg, rojen leta 1852. v Opavi. Auffenberg je general pehote ter je bil pred imenovanjem poveljnik 15. zbora v Serajevu.

Dopolnilna deželnozborna volitev v Dalmaciji. — Pri dopolnilni volitvi v Splitu za dahnatinski deželni zbor je izvoljen dr. Jos. Smolaka.

Bosanski sabor bo sklican na dan 2. oktobra. Zasedanje bo trajalo baje dolgo časa.

Češki deželni zbor je bil otvorjen včeraj. Thun je opominjal stranke k složnemu delovanju. Prva točka dnevnega reda je bilo draginjsko vprašanje. Poveri se deželnemu odboru naloga študiranja, kako odpraviti gospodarski bedi.

Deželnemu odboru je predložen načrt za regulacijo učiteljskih plač. Treba bo v to svrhu 15 milijonov K.

Argentinsko meso. — Na Dunaju se je vršil ministerski svet, ki se je bavil z draginjskim vprašanjem. Ogrska vlada najbrže dovolj uvoz argentinskega mesa do konca t. l.

Srbski kralj Peter obišče našega cesarja v Budimpešti baje okoli srede oktobra t. l.

Maroko. — Sicer zagotavljajo iz Berlinu, da je upati na mirno rešitev maroškega vprašanja, vendar se utegnejo pogajanja še dolgo vršiti. Gledé gospodarskih koncesij bi bili kolikortoliko sporazumljivi, ali tu so še politična jamstva, gledé katerih treba spoznati. Med drugimi prepornimi točkami, o katerih treba še razpravljati, je še vprašanje konzularnih sodišč in varstvo inozemcev v Maroku. Listi poročajo, da so včeraj še pred začetkom borze v Berlinu dobivale banke nujne pozive, naj prodajajo vrednostnice. — Vsled tega so šli zastopniki velikih bančnih zavodov na unanji urad, kjer jim je državni podtajnik Zimmermann izjavil, da bo maroško vprašanje v dveh do treh dneh ugodno rešeno in je omenjenim za-

stopnikom dovolil, da smejo svobodno porabiti njegovo izjavo. Vsled te izjave državnega podtajnika je bil prepreden velik padec kurzov.

Stolypin. — Padel je. Kroglja, ki ga je zadela, je vzročila smrt. Od leta 1907. dalje je bilo znano ime Stolypinovo veliki javnosti. Prva dama je bila razpuščena; Stolypin je postal šef nove vlade. Skušal je pridobiti večino med zmernimi strankami, plul je pa tako v sredi med obema smerema: med konservativno in revolucionarno, uvidevši, da se ne more nasloniti na nobeno tako, kakor želi. Revolucionarjem se je zbog tega zameril, videli so v njem reakcionarca, ki jim je nevaren; zato pa je sledil kmalu atentat z bombo v njegovi vili, kjer sta bila dva njegova otroka poškodovana. Nato je izdal Stolypin razglas, v katerem je obsodil revolucijo v ostrih besedah, zajedno pa je obljubil razne reforme posebno reforme agrarnega značaja. Povdarjal je potrebo šolske obveznosti ter obljubil, da povzdigne ljudsko šolstvo. Tako je hotel udušiti revolucijo. Plaval je nad strankami, napadan od jednih kot drugih. Padel je končno kot žrtev teroristov. — Na politične razmere v Rusiji Stolypinova smrt najbrže ne bo vplivala ugodno.

Razne vesti.

Gornjeavstrijski kmetje za neomejeni uvoz argentinskega mesa! — Med gornjeavstrijskimi kmeti je veliko pomanjkanje mesa. Kmetje ne morejo dati svojim poslom najmanjše hrane, zavoljo tega zapuščajo posli trumoma kmete. Neki bavarski konsorcij kupi vsako na prodaj postavljeno živinče, tako, da niti domači mesarji nimajo klavne živine. V zadnjih dneh je bilo več kmetijskih shodov, na katerih so kmetje zahtevali neomejeni uvoz argentinskega mesa.

Stavka na Španskem. — 20. t. m. je vzburlila na Španskem generalna stavka. Ves promet je ustavljen. Proglasen je preki sod. V Valenciji so se pripetili tudi nemiri. Stavkajoči so razdajali magistratno poslopje, ubili župana ter razdrli železniško progo.

Iz Madrida naznanjajo najnovejša poročila, da je revolucionarno gibanje povsem zatrto.

Kralj Aleksander in kraljica Natalija. — Kakor znano, izhajajo v belgrajski tribunali Novakovičeva razkritja o zaroti proti Aleksandru. Novakovič pravi, da nosi bivša kraljica Natalija moralno odgovornost za to, da je prišlo do ženitve med kraljem Aleksandrom in Drago Mašin. Ona je porabila Drago, da bi uničila političen vpliv Milanov v Srbiji. Res, se jej je posrečilo to doseči, ali pri tem je izgubila svojega sina.

Demonstracije proti draginji. — Iz Brna poročajo, da je v Cvikovu prišlo ob demonstraciji proti draginji do izgredov. Pekom in mesarjem so demonstrantje razbili okna. Demonstracije so bile v Kraljičinemdvorec; v Inomostu, v Opavi so bili mirni shodi proti draginji.

Obsodbe radi nedeljskih izgredov na Dunaju. — Pred okrajno sodnijo je bilo obsojenih doslej radi izgredov 6 oseb v zapornega do 6 tednov, trije od 4—10 tednov.

Iz Benetk v Trst v aeroplanu. — Znani tržaški aviatik Widmer hoče v nedeljo s svojim aeroplanom prispeti iz Benetk v Trst in sicer v eni uri in pol. Vzlet, če bo ugodno, dopolne do 10. ure.

Brat ranil brata smrtno in na to samega sebe. — V Trstu je 26 letni tapetnik Franc Ažman ranil v prepiru v delavnici svojega brata 39 letnega Karola, in sicer smrtno nevarno, sam je na to pobegnil z živitvijo v roki ter si prerezal vrat. Bil je takoj mrtev.

Trojčke je povila. — V Gibarcu v Sremu je povila kmečka žena Pavla Hajdukovič trojčke, tri dečke. Vsi so živi in zdravi z materjo vred.

Žrtev igre. — V Monte Carlo v dvorani »trente-quarante« se je odigral prizor, ki je ganil vse tam navzoče občinstvo. Elegantno oblečen gospod, star kakih 35 let, je izpil pred vsemi navzočimi stekleničico strupa ter padel mrtev na tla. V dveh dneh je bil nesrečni mladi mož zaigral 100.000 frankov, od jutra do večera je igral, ne da bi vstal s stola. Pravilo, da je neki Italijan, ki je podedoval velikansko premoženje, ali je vse zaigral.

Aviatik ponesrečil. — Iz Čikaga poročajo, da je padel blizu Čikaga aviatik Rosenbaum iz precejšnje višine ter je obležal mrtve.

Nesreča na morju. — Angleški križar Hauke je zadel pred Osborne na velik parnik White Star Line Olympic. Ta parnik, na katerem je bilo 3000 oseb, je močno poškodovan. Pa tudi križar je poškodovan. Olympic je odplul počasi nazaj v Southampton. Človeške žrtve k sreči ni nobene.

Aviatik padel med občinstvo. — V Sevezelle je aviatik Jockhove padel s precejšnje višine na zbrano občinstvo. Neko 18 letno dekle je ostalo mrtvo na licu mesta, več oseb je bilo težko ranjenih. Aviatik ima samo lahke poškodbe.

Književnost.

Učna knjiga francoskega jezika za srednje in njim sorodne šole. Drugi del. Spisal Friderik Juvančič, profesor na c. kr. mornarski akademiji na Reki. Cena mahko vezani knjigi K 2'50; trdo vezani K 3. Založila Katoliška Bukvarna v Ljubljani. Knjigo je odobrilo v rokopisu naučno ministerstvo.

Udovica. — Dnevnik »Edinost« v Trstu je izdal in založil novo knjigo: »Udovica«. Poyest iz 18. stoletja. Napisal I. E. Tomič. Poslovenil Štefan Klavs. — Cena K 1'60, po pošti 20 vin. več. Tomič je priljubljen hrvatski pisatelj; zato dobi prevod »Udovice« gotovo dosti čitateljev.

Dobi se knjiga tudi v knjigarni v Trgovskem domu.

Kolera na Turškem.

Vsako leto preneso kolero iz Azije na Turško mnogoštevilni romarji, kateri dohajajo s prerokovega groba. Bila je do sedaj omejena na najnižje ljudske sloje Stambula in Galate. Letos pa je dosegla najvišjo stopinjo, kar jih pomni Turčija. Od bednih delov Zlatega Roga je prodrla kolera do obal Bospora, kjer stoji najkрасnejše palače. Bujurdere, vabljiv in očarajoč kraj je izumrl. Lepe hiše stoji zaprte; zapuščeno pohištvo je razmetano po sobah brez reda. Videti je, kakor da je vojska v deželi. Umolknil je veseli smeh stanovalcev tega kraja; ljudstvo je po večini pobegnilo v mesto. Trgovci in prodajalci imajo ne vede zakaj odprte prodajalne. Samo kakšna žena še plašno kliče s praga svoje dete ali ogovori svojo sosedo. Povsod vlada strašna žalost in puščoba....

Dva nosača gresta počasi po ulici. Korakata vpognjena pod težo velikih košev s sočivjem. Hočeta se oddahnuti in okrepcati pri vodnjaku, predno nadaljnjeta pot skozi vas. Ali v hipu ju zagradi nevidna roka in prevrne na tla. Zvijata se v krčih in ječita v bolečinah — ali vsa viata se zapirajo in ljudje beže na vse strani. Nosača umreka kakor psa na ulici. Iz hiš pa odmeva jok in stok — povsod vlada obup in puščoba, smrt....

Na gričih pri Bejkosu se bele neštivilni šotori. Tu tabore slavni Anatolci, ki so se vrnili iz Albanije in Jemena, ter sedaj bolni in ranjeni iščejo pomoči in rešitve na obalah Bospora. Vse je vtihnilo v najglobljo tišino. Ali to ni tišina po bitki, nego pred novo, še strašnejšo borbo. Ko siplje mesec nad Bosporom svoje blede žarke, koraka smrt od šotora do šotora in grabi svoje žrtve!.... Tako je tudi na drugih krajih, tako je po celem Carigradu.

Ves inteligenčen svet se strinja v tem, da so letos vojaške trupe iz Anatolije prenesle kolero. A raznešena je s pohodom Malisorov po Albaniji in Macedoniji. Evropejci in izobraženi Turki morajo se še zavarovati proti strašni epidemiji, držoč se objavljenih higijeničnih predpisov; ali široka masa ljudstva je obsojena v pogin. Vsak dan se lahko vidi na velikem mostu, kako prodajalci pred očmi policije izpirajo ribe, sadje in sočivje v umazani morski vodi. Tuji trgovci prisilijo svoje uradnike, da pijejo prekuhanu vodo, ali pravi Turek prezira te »francoske nezmišelnosti«. Policijski organi so zelo »tolerantni« napram onim, kateri greše proti tržnim predpisom Nekega dne je bilo zabranjeno prodajati vodne melone; ali zapleniti jih ni nikomur prišlo na pamet. In tako prodajalci niso prodajali melon nego so jih enostavno razdelili med ljudstvo.

Zdravnikov je dosti v prestolnici, ali niti eden noče postaviti svoje življenje v nevarnost za bagatelo 10 funtov mesečno, ko že ima nekaj privatnih klijentov. Praznoverno ljudstvo se pa še poleg tega boji zdravil kakor strupa. Ono ne more razumeti, da se država ne briga samo za davke nego tudi za njih zdravje. Ljudje so pobegnili iz hiš in pustili za seboj kolerozne mrličje. Vsak čas se sreča na ulici vozove z mrličji in bolniki. Ti so posuti na debelo s klorovim apnom, s katerim si je za časa Abdül Hamida marsikateri paša pridobil lep imetek.

K razširjenju kolere pomaga pa še napačno umljena popolna svoboda. Ljudstvo, katero se je preje treslo pred vsakim policajem, se sedaj ne boji nikogar, nima spoštovanja do nobenega: »Mi smo sedaj vsi svobodni in vsi jednaki! Moremo iti, kamor hočemo, jesti in piti, kar hočemo.« Narod je suveren, ki sam sebi daje zakone, kakoršni mu dopadejo. Uradništvo mu je pokorno.

Tako napačno umevanje svobode je dovedlo do konflikta med prefektom mestnega občinskega sveta in vlado. Husein Kiezin bej je pokazal kakor prefekt prestolnice veliko odločnost in samopožrtvalnost v delu proti kolero. Vlada je odobila kredit 100.000 funtov, katerega je on zahteval, in tako bode kolera še nadalje pustošila in besnela. Drugi predlog je bil: da se za kredit obrnejo na rezervni fond »Mednarodnega vrhovnega sanitetnega sveta«, kateremu je pravzaprav še največ na tem, da se mesto očisti kolere. A ker je v zvezi s tem kreditom kontrola nad turškimi pristanišči in floto, je težko, da bi se turška vlada odločila za ta korak.

Od vseh oblakov, kateri so se zbrali nad glavo sedanje vlade je ta epidemija brezdvomno najtemnejši, ker ona vničuje ljudstvo, a se je ne more odgnati s streljanjem pušk in topov.

Proda se posestvo.

Iz konkurzne mase Ivana Bizjak v Dornbergu, pri Gorici se proda posestvo, obsegajoče približno 70 johov. Posestvo je samo zase in obsega približno 18 johov vinogradov z nasajenimi trtami, sadnim drevjem in vrtom. Nadalje spadajo k posestvu potrebna poslopja za kmetijo, klet in pritlikine. — Posebej se proda ves letošnji pridelek vina.

Za informacije se je obrniti na konkurznega upravitelja Dr. Emila Schwarz-a, advokata na Dunaju I., Dominikanerbastei 22. Isti se bo nahajal dne 22. in 23. septembra v Gorici in sicer od 12. do 2. pop. v hotelu Südbahn in dne 25. septembra na licu mesta v Dornbergu.

Pozor!

Kupim pliče v vsakem številu in vsake vrste. Ponudbe in cene prosim na naslov: Ivan Jicha, pličar na Dunaju I. Kölnhof ulica št. 5.

Isče se pridno, vestno in starejšo

kuharico,

ki sme biti tudi udova brez otrok, za boljše, manjšo družino blizu Gorice.

Zahleva se nekoliko omikanosti, znanje gospodinjstva, snažnosti, ličnosti in nekoliko šivanja. Nastop takoj.

Plača po dogovoru. Ponudbe pod šifro: »KUHARICA« na upravništvo »Soče«.

Rojaki, izpolnite svojo narodno dolžnost: pristopajte k obrambnemu skladi družbe sv. C. in M.

Mali oglasi.

Najmanjša vrstojbina stane 60 v. in. Ako je oglaš občasnejši se računa za vsako besedo 3 v. in. Najprejpravilnejše inseriranje za trgovce in obrtnike. Koliko se manjših trgovcev in obrtnikov v Gorici, katerih uspehi (in celo v mestu) nihče ne pozna, kar nikjer ne izjavljajo. Škoda ni majhna.

Lepa, zračna, meblovana soba s prostim vhodom, v sredini mesta se odda takoj v najem. — Naslov pové naše upravnistvo.

Odda se meblovana soba z eno ali dvema posteljama in s prostim vhodom. Dobi se lahko tudi hrano v hiši. — Naslov pové naše upravnistvo.

Sprejme se na stanovanje in hrano 2 ali 3 dijake iz boljše družine. — Naslov pové naše upravnistvo.

Nova hiša z obsežnim vrtom in velikim dvoriščem, s plinovo in električno vpekljavo se proda. — Naslov pové naše upravnistvo.

Naznanilo.

Županstvo v Vrtojbi odda v najem

2 stanovanji

v novem občinskem domu. —

Najemnika po dogovoru.

Iščem

vzgojiteljico

svojima hčerkama.

Pogoj je znanje laščine. Absolvirane učiteljske kandidatnje zmožne poučevati klavir imajo prednost!

Plača in vse drugo po dogovoru!

Dr. Anton Schiffrer

Ribnica — Kranjsko.

Pozor! Ponižalo se vam bo mnogo ni vrednih ponarejanj.

Zahleva naj se izredno Glochin iz lovarne Fritz Schulz ml. aka. dr.

Waldperle

brez alkohola

Edini izdelovatelj **Moritz Löw, Brünn-Hussowitz.**

napravljena iz izbranih gozdnih sokov kojim je pridjana velika množina sladkorja. S soda vodo, mineralno vodo, ali studenčnico se lahko napravi izborno osvežujočo pijačo. — Postavno zavarovano. — Zdravniško priporočeno.

Pozor rodoljubi!

Zahtevajte povsod naše igralne karte

„Primorka“

Na prodaj so v Gorici: v knjigarni **A. Gabršček, Gosposka ulica št. 7**, trgovini **Gaspardis na Travniku št. 24**, v tobakarni **Savdagna, Gosposka ulica**, v Solkanu: tobakarna **Andrej Ličen**, v Kojskem: trgovina **Karol Lenardič**.

Kako se obranimo želodčnih bolečin?!

Takim boleznim, na katerih trpi današnje človeštvo, se pride vspešno v okom ter se jim mora energično nasprotovati s tem, da se pravočasno uporablja

Dr. Engel-nov nektar.

Kajti močan želodec in dobra prebava tvorijo temelj zdrave in telesu. Kdor boče svoje zdravje ohraniti tudi do starosti, naj uporablja po svojih izvirnih uspehih sloviti

Dr. Engel-nov nektar.

Ta pijača, ki je izdelana iz izvrstnih zelenih sokov in iz vina, vpliva vsled svojega vestnega izdelovanja jako dobrodelno na prebavo liki želodčni liker, oziroma želodčno vino ter nima nikakih škodljivih posledic.

Zdravi ali bolni lahko uživajo ta nektar, brez da bi škodovali svojemu zdravju. Nektar vpliva pri pametni uporabi pospešujoče na prebavo in vzbudljivo na tvoritev sokov.

Zato se priporoča vžitek

Dr. Engel-novega nektarja

vsem, ki si hočejo ohraniti zdrav želodec. Nektar je dobro sredstvo proti želodčnemu katarju, krču, bolečinam, težki prebavi ali zasliženju. Ravnotako ne dopusti nektar, da se dobi zaprtje ali stisko ali kolikne bolečine ali srčno utripanje, ohrani temveč dober sen in živahen tek, zabranjuje torej nespečnost, duševno motenje, glavobol in nervozno utrujenost.

V širokih slogih ljudstva razširjen nektar vzdržuje veselost in veselje do življenja. Nektar se dobiva po 3 K in 4 K steklenica v lekarnah sledečih krajev: Gorica, Kormin, Gradišče, Romani, Ajel, Campolongo, Ronke, Tržič, Ajdovščina, Gor. Idrja, Tolmin, Kanal, Videm, Palma, Červinjan, Oglej, Fiumičel, Gradež, Sežana, Vipava, Postojna, Milj, Trst itd., kakor tudi v lekarnah v vseh večjih in manjših krajih Gorisko-Gradiščanske in sosednih dežel. Tudi razpošiljajo lekarnarje v Gorici 3 ali več steklenic nektarja po originalnih cenah v vse kraje Avstro-Ogrske.

Svaril se pred ponarejanjem!

Zahtevajte izrecno

Dr. Engel-nov nektar.

Moj nektar ni nobeno tajno sredstvo, njegove sestavine so: samos 200, vino malaga 200, vinski škrljaj 50, glicerina 100, črno vino 100, sok jereblike 100, črešnjev sok 200, brinje 30 in mnogo drugih zelišč. Te sestavine se pomešajo.

Imovitejši Slovenci, pristop k obrambnemu skladu družbe sv. C. in M. bodi vam sveta dolžnost!

Kupujte pri tvrdki Kupujte

Kerševani & Čuk

na Stalnem trgu (Piazza Duomo) v GORICI šte. 9

Ker le ta Vam nudi najboljše in najcenejše šivalne stroje, dvokolesa, piške, samokrese, gramofone in plošče, vsakovrstna kmetijska orodja, slamoreznice, stiskalnice, drozgalnice, orala, brane itd. Posebno priporoča:

Original Victoria šivalne stroje, kateri so pripravni za umetno vezenje in krpanje, ter imajo lahen tek.

Original Victoria šivalni stroji imajo dva pasova za hitri in počasni tek, ter so po rabi 20 let še vedno brezšumni.

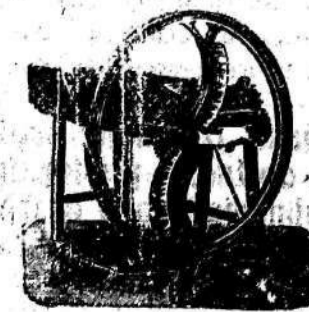
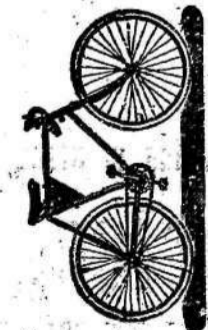
Z Original Victoria šivalnim strojem napravite od 2000 do 3000 ubodov v 1 minuti.

Za Original Victoria šivalne stroje jamčimo 10 let.

Tvrdka opozarja cenj. kolesarje na svojo zalogo koles Puch, Styria, Dürkopp ter domače izdelke. Vsakdo kdor kupi pri tej tvrdki dvokolo je postrežen solidno in si prihrani najmanj K 30.— ker tvrdka ne vračuna provizije zastopnikov. Vsled tega je pri tvrdki Kerševani & Čuk po ceni blago.

Daje tudi na mesečne obroke.

Ceniki zastoj in poštnine pro sto

Karol Draščik

v Gorici na Kermu v (jastni hiši)

zvršuje naročila vsakovrstnega tudi najfinerjega peciva, torte, kolače za birmance in poroke, odlikovane velikonočne pince itd.

Prodaja različna fina vina in likerje na drobno ali v originalnih butelkah. Priporoča se slavnemu občinstvu za mnogobrojna naročila ter obljublja solidno postrežbo po jako zmernih cenah.

Anton Potatzky v Gorici, naslednik Jos. Terpin.

Na sredl Baštija 7

TRGOVINA NA DROBNO IN DEBELO.

Najceneje kupevališče strahorškega in drabelega blaga ter tkanin, preje la nilij.

POTREBSČINE

za pisarnice, žadilce in popotniške.

Najboljše šivanke za šivalne stroje.

POTREBSČINE

za krojače in šopljario.

Svetlinjice. — Ročni vencl. — Mašne knjižice.

Šišna obuvala za vse letne čase.

Posebnost:

Semena za zelenjavo, trave in detelja.

Najboljše orkličje za zalogo za kramarje, krošnjarje, prodajalce po sejnih in trgih ter na deželi.

Proda se

4 sode po 40 hektov

v jako dobrem stanju. Cena kron 4¹/₂ na hektu in razni čebri po kron 4 za hektu. — Ponudbe na naše upravnistvo pod črko: M.

Sprejme se takoj 2 dacarja.

Prednost imajo oni, ki se znajo voziti na kolesu.

Naslov pové naše upravnistvo.

Radi opustitve vinske trgovine

proda se več vinske posode od 1-70 hl po nizki ceni.

Ljubljana, Prisojna ulica št. 5.

Grazerjevi nasledniki.

Gorica - ulica Morelli št. 12 - Gorica.

Vsakovrstni sodi

škafi za pranje, navadni škafi, brente za vino, leseni čepi in navadni zamaški, asbestovi žvepleni kosi, lesene pipe, filtri, asbest, masa za filtriranje se dobi

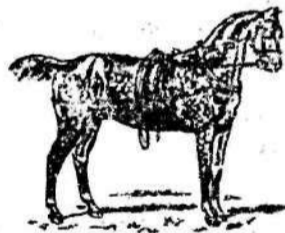
v zalogi vsakovrstnih kletnih predmetov

E. Bregant

Gorica - ulica Morelli št. 12 - Gorica

Ivan Kravos

na Kermu št. 11. GORICA na Kermu št. 11 sedlarska delavnica

in zaloga različnih konjskih vpreg za lahko ali pa težko vožnjo; dalje ima v zalogi različne konjske potreb.

ščine, potovalne potrebščine kakor: kovčage, torbice, denarnice, listnice itd. — Izvršuje in sprejema v popravilo različne kolesaljne in kobilje

Popravila se izvršujejo točno.

Cene zmerne.

Velike zaloge novih dvokoles, šivalnih in kmetijskih strojev, orkestrijonov, gramofonov, vsakovrstnih plošč itd. V zalogah imam veliko vseli gori navedenih tudi že rabljenih strojev prav po ceni na izbero pri

Batjel-u

Gorica

Stalna ulica 2-4.

Mehanična delavnica.

Prodaja tudi na obroke.

Ceniki poštnine prosti.

Zaloga in zastopstvo lahkkih švicarskih motorjev (Motosacochie) na navadnem kolesu. Kupuje se stara dvokolesa, šiv. stroje, gramofone, orkestrijone itd.

